

ARHIEPISCOPIA IAȘILOR
Teme și bibliografie
pentru examenele de selecție pentru ocuparea unui post de preot în mediul urban

A. TEMATICA PENTRU PROBA SCRISĂ

Nr. crt.	Tematica	Bibliografia
1	Frumusețea și greutatea preoției reflectate în <i>Tratatul despre preoție</i> al Sfântului Ioan Gură de Aur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sfântul Ioan Gură de Aur, <i>Despre preoție</i>, în „Despre preoție” - Sfântul Grigorie de Nazianz, Sfântul Efrem Sirul, Ed. Sophia, București, 2004. 2. Mitropolit Emilianos Timiadis, „Sfântul Ioan Hrisostom și preoția”, în <i>Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală</i>, Sibiu, 2015, pp. 60-67. 3. Pr. Prof. Dr. Gheorhe Drăgulin, <i>Sfânta Taină a preoției la Sfântul Ioan Gură de Aur</i>, în „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 9 - 12, 2007, pp. 239 - 250.
2	Iconomie și acrivie în aplicarea canoanelor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ierótheos, Mitropolit al Nafpaktosului, <i>Vremea lucrării. Chipul lăuntric al Tradiției ortodoxe: teologie și viață</i>, trad. de ierom. Ștefan Munteanu, ed. Sofia, București, 2014, pp. 283 - 292; 2. Arhim. Grigorios Papatomas, „Adaptarea sfintelor canoane la Taina Spovedaniei” în vol. <i>Cuvinte în Duhul. Perspective pastorale despre Taina Spovedaniei</i>, Editura Doxologia, Iași, pp. 92 - 106.

3	Dobândirea stării de trezvie (prezență) de către preot în vederea slujirii Sfintei Liturghii și a celorlalte sfinte slujbe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arhim. Emilianos Simonopetritul, „Pregătirea pentru Dumnezeiasca Liturghie”, în <i>Tâlcuiri la sfintele slujbe</i>, Ed. Sfântul Nectarie, Arad, 2009, pp. 35-57. 2. Arhim. Zaharia Zaharou, „Cum ar trebui să se pregătească preotul pentru a sluji Sfânta Liturghie?”, în <i>„Adu-ți aminte de dragostea cea dintâi (Apocalipsa 2, 4-5). Cele trei perioade ale vieții duhovnicești în teologia Părintelui Sofronie</i>, Iași, 2015, pp. 341-343. 3. <i>Pregătirea pentru slujba Dumnezeieștii Liturghii și împărtășirea cu Sfintele Taine</i>, în „Povățuiri”, Liturghier, (diferite ediții).
4	Preoția lui Hristos, preoția sacramentală și preoția universală	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pr. Dumitru Stăniloae, „Preoția nevăzută a lui Hristos, izvorul preoției văzute în Biserică”, în <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. 3, ed. a II-a, București, 1997, pp. 98- 109. 2. Panayotis Nellas, „Preoție împărătească – despre problema laicilor”, în <i>Ortodoxia – divino-umanism în acțiune</i>, Ed. Deisis, Sibiu, 2013, pp. 135-150.
5	Sfânta Liturghie: centrul vieții preotului și a credincioșilor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, <i>Comori ale ortodoxiei: explorări teologice în spiritualitatea liturgică și filocalică</i>, Cap. 1 „Liturghia ortodoxă, lumină pentru viață”, Ed. Trinitas, Iași, 2007, pp. 153 – 158;

		<p>2. Mitropolit Emilianos Timiadis, „Fundamentul euharistic al Bisericii”, în <i>Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală</i>, Sibiu, 2015, pp. 102-107.</p> <p>3. Sf. Nicolae Cabasila, „Cartea a patra. Care sunt roadele sfintei Împărtășanii în viața duhovnicească”, <i>Despre viața în Hristos</i>, Ed. EIMBOR, București, 1997, pp. 106 – 147.</p>
6	Discernământul pastoral și evitarea extremelor de tipul relativismului și fanatismului	<p>1. Christos Yannaras, <i>Contra religiei</i>, trad. de Tudor Dinu, ed. Anastasia, București, 2011, pp. 141-146; 157-161;</p> <p>2. Giorgios Mantzaridis, <i>Gnoseologie teologică și științifică</i> în vol. „Instituție și harismă”, <i>Doxologia</i>, Iași, 2020, pp. 196-210.</p>
7	Teme actuale de bioetică: avortul, fertilizarea in vitro și transplantul de organe	<p>1. John Breck, „Avortul și sacralitatea vieții prenatale”, în <i>Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică</i>, Cluj-Napoca, 2001, pp. 163-192.</p> <p>2. Sebastian Moldovan, „Transplantul de organe”, în <i>Eseuri de bioetică</i>, ed. a II-a, Sibiu, 2013, pp. 92-105.</p> <p>3. Tristram Enghelhardt, <i>Fundamentele bioeticii creștine</i>, ed. Deisis, Sibiu 2006, pp. 362-370; 334-346; 430-433;</p>
8	Doctrine și practici religioase orientale în spațiul românesc (reîncarnarea și yoga).	<p>1. Pr. prof. univ. dr. Nicolae Achimescu, <i>Religii în dialog</i>, Editura Trinitas, Iași, 2005, 252-274.</p> <p>2. Vasile Pop, <i>Yoga și isihasmul</i>, Editura Lidia, București, 2003, pp. 241-252.</p>

		3. Constantin Iulian Damian, „Parohia în fața provocărilor fenomenului neoreligios: repere pastoral-misionare”, în <i>Teologie și educație la Dunărea de Jos</i> , fascicula XIV, 2015, pp. 236-249.
9	Zidirea vieții de familie: între harul lui Dumnezeu și efortul personal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pr. Patriciu Vlaicu, „Vârstele vieții de familie”, în <i>Împlinirea omului în viața de familie</i>, Ed. Apostolia, Paris, 2021, pp. 73-111. 2. Georgios Mantzaridis, „Căsătoria și viața familială”, în <i>Morala creștină. II. Omul și Dumnezeu. Omul și semenul. Poziționări și perspective existențiale și bioetice</i>, București, 2006, pp. 289-327.
10	Violența, pornografia și divorțul: drame în viața de familie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pr. Patriciu Vlaicu, „Erodarea relațiilor familiale și divorțul”, în <i>Împlinirea omului în viața de familie</i>, Ed. Apostolia, Paris, 2021, pp. 158-183. 2. Virgiliu Gheorghe, „Terapia dependenței de pornografie”, în <i>Pornografia – maladia secolului XXI</i>, Editura Prodromos, Asociația pentru Apărarea Familiei și Copilului, București, 2011, pp. 202-217. 3. Protoprezbiter Nikolaos Douligeris, <i>Când părintele duhovnicesc abordează erosul și sexualitatea</i>, în „Cuvinte în Duhul – Perspective pastorale despre Taina Spovedaniei”, Ed. Doxologia, 2021, pp. 330 – 359.
11	Pregătirea tinerilor pentru viața de familie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cuv. Paisie Aghioritul, „Tinerii în fața celor două căi ale vieții” în <i>Viața de familie</i>, Ed. Evanghelismos, București, 2003, pp. 17-36.

		<p>2. Pr. Patriciu Vlaicu, „Pregătirea omului pentru viața de familie”, în <i>Împlinirea omului în viața de familie</i>, Ed. Apostolia, Paris, 2021, pp. 49-69.</p>
12	Relația părinte - fiu duhovnicesc	<p>1. Ierom. Rafail Noica, „Despre duhovnicie”, în <i>Cultura Duhului</i>, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2002, pp. 41-62.</p> <p>2. Pr. Prof. Dr. Viorel Sava, <i>Aspecte pastorale privind relația duhovnic penitent, cap. 3 – Duhovnicul pregătitor al credincioșilor pentru Mărturisire</i>, în „Spovedania și Euharistia: izvoare ale vieții veșnice”, Ed. Basilica, București, 2014, pp. 306 – 312.</p> <p>3. Mitropolitul Antonie de Suroj, „Cuvânt despre paternitatea duhovnicească” în <i>Adierea Duhului. Purtarea de grijă față de suflete</i>, Editura Doxologia, Iași, pp. 273-276.</p> <p>4. Arhim. Zaharia Zaharou, „Taina împăcării”, în vol. <i>Cuvinte în Duhul. Perspective pastorale despre Taina Spovedaniei</i>, Editura Doxologia, Iași, pp. 23-45.</p>
13	Rugăciunea – o neîncetată lucrare în viața preotului și a credincioșilor	<p>1. Georgios Mantzaridis, „Rugăciunea”, în <i>Morala creștină. II. Omul și Dumnezeu. Omul și semenul. Poziționări și perspective existențiale și bioetice</i>, București, 2006, pp. 136-152.</p> <p>2. Arhim. Sofronie, „Rugăciunea Duhului”, în <i>Rugăciunea – experiența vieții veșnice</i>, ed. a III-a, Ed. Deisis, Sibiu, 2007, pp. 61-75.</p>

		3. Arhim Ilie Cleopa, <i>Cuvântul I despre rugăciunea minții</i> , în „Mari Duhovnici Români despre Rugăciune”, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2003, pp. 53-65.
14	Pocăința – început și temei al vieții creștine	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ierom. Rafail Noica, „Despre pocăință”, în <i>Cultura Duhului</i>, Alba Iulia 2002, pp. 63-93. 2. Pr. Dumitru Stăniloae, „Pocăința”, în <i>Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și Mistica</i>, București, 1992, pp. 104-116. 3. Sfântul Simeon Noul Teolog, „Cateheza IV: Lacrimi și Împărtășanie pe urmele lui Simeon Evlaviosul. Despre căință și strâpungere. Și din ce fapte se poate dobândi aceasta. Și că fără lacrimi e cu neputință să ajungă cineva la curăție și nepătimire” în vol. <i>Cateheze. Scrieri II</i>, Editura Deisis, Sibiu, pp. 52-73.
15	Dependența de tehnologie și efectele ei asupra vieții duhovnicești	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asist. Univ. dr. Andrei Drăgulescu, <i>Dependența în cultura și civilizația morții</i>, Ed. Christiana, București, 2008, pp. 11 -94. 2. Jean Claude Larchet, <i>Captivi în internet</i>, Ed. Sophia, București, 2018, pp. 269-299. 3. Pr. Prof. Dr. Ioan C. Teșu. <i>Copilăria și adolescența, în era digitală</i>, în „Teologie și Viață”, nr. 9-12/2022, pp. 83-106.

B. SUBIECTE PENTRU PROBA ORALĂ

PREDICĂ:

a. Predici la Praznice Împărătești:

1. Predică la Înălțarea Domnului;
2. Predică la Pogorârea Sfântului Duh;
3. Predică la Sfânta Treime;
4. Predică la Schimbarea la Față.

b. Predici la Sărbătorile Maicii Domnului:

1. Predică la Bunavestire;
2. Predică la Nașterea Maicii Domnului;
3. Predică la Intrarea în Biserică a Maicii Domnului;
4. Predică la Adormirea Maicii Domnului;

c. Predici la duminicile Pentricostarului și Octoihului:

1. Predică la Duminica a 2-a după Paști (a sf. Apostol Toma);
2. Predică la Duminica a 1-a după Rusalii (a tuturor Sfinților);
3. Predică la Duminica a 3-a după Rusalii (Despre grijile vieții);
4. Predică la Duminica a 6-a după Rusalii (Vindecarea slăbănogului din Capernaum);

c. Predici la duminicile Triodului:

1. Predică la Duminica Ortodoxiei;
2. Predică la Duminica a 2-a din Postul Mare;
3. Predică la Duminica a 3-a din Postul Mare;
4. Predică la Duminica a 4-a din Postul Mare;

e. Predici la sfinți:

1. Predică la Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul;
2. Predică la Sfinții Apostoli Petru și Pavel;
3. Predică la Cuvioasa Parascheva;
4. Predică la Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil;

Cateheze (cateheze adresate copiilor):

1. Cateheză despre Taina Sfântului Botez.
2. Cateheză despre Taina Spovedaniei.
3. Cateheză despre Taina Sfintei Euharistii.
4. Cateheză despre participarea la Dumnezeiasca Liturghie.
5. Cateheză despre sfinții îngeri.
6. Cateheză despre Maica Domnului.
7. Cateheză despre credință
8. Cateheză despre Sfânta Liturghie (Proscomidia și Liturghia Cuvântului)
9. Cateheză despre Liturghia Cuvântului).
10. Cateheză despre Sfânta Liturghie (Liturghia Euharistică).
11. Cateheză despre Crez (primele șapte articole).
12. Cateheză despre Crez (ultimele cinci articole).

Bibliografie* orientativă - predici*:

- Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Evanghelia Slavei lui Hristos. Predici la duminicile de peste an, ed. Basilica, București, 2016;
- Hierotheos Vlachos, Predici la marile sărbători, trad. de Daniela Filioreanu, ed. Egumenița, Galați, 2004;

- Ierótheos, Mitropolit al Nafpaktosului, Praznicele Maicii Domnului. O perspectivă istorică și teologică, trad. de Tatiana Petrache, ed. Bonifaciu, 2019;
- Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc, Predici exegetice la duminicile de peste an, ed. Teofania, 2008;
- Sfântul Grigorie Palama, Omilii, I, II, III, trad. de Pr. Roger Coresciuc, ed. Doxologia, Iași 2019-2021.

Bibliografie orientativă - cateheze

- Arhimandrit Placide Deseille, Ce este ortodoxia, trad. de Liviu Marcel Ungurean, ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2016;
- Pr. Adrian Ivan (coord), Crezul Ortodox în 12 cateheze, ed. Mitropoliei Olteniei, 2015;
- Arhiepiscopul Sotirie al Canadei, Temeiurile credinței ortodoxe, trad. de Radu Hagi, ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2022;
- Pr. Alexander Schmemmann, Cred, trad. de Florin Caragiu, ed. Basilica, 2014;

* Această bibliografie reprezintă un punct de plecare pentru alcătuirea predicilor și catehezelor. Informațiile cuprinse în această bibliografie trebuie completate și din alte surse bibliografice.

** Pentru predicile la sărbătorile sfinților este recomandată parcurgerea Sinaxarului, a altor texte care prezintă viața sfinților respectivi și a slujbelor acestora.

Din încredințarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan,

Vicar administrativ,

Pr. Marian Timofte

Consilier administrativ,

Pr. Andrei Atudori

